

PŘEDSEDNICTVO MEZINÁRODNÍ RADY SFŘ

PROJEKT TRVALÉ FORMACE

MĚSÍČNÍ NABÍDKA

BŘEZEN 2013. – 4. ROK – Č. 38

TEOLOGIE TĚLA

Blahoslavený papež Jan Pavel II.

*Nabídka připravená CIOFS týmem pro trvalou formaci
Ewald Kreuzer, OFS, koordinátor; Lucy Almiranez, OFS; Mike and Jenny Harrington, OFS*

Zpět na začátek – Naše Stvoření (TT = Teologie těla 1-23)

JEŽÍŠ VOLÁ KE KOŘENŮM- NA POČÁTEK

Tím, že Kristus poukázal na "začátek", obnovuje pravidla původního Božího plánu, který má Bůh pro muže a ženy jako normu, a ve kterém nám dává sílu podle něj žít. Dobrá zpráva evangelia je, že „Ježíš přišel, aby obnovil stvoření v jeho počáteční čistotě.“ (KKC= Katechismus katolické církve 2336)

Jan Pavel II. nás vede do doby před existencí prvotního hříchu, Ježíš nás přivedl zpět na "začátek" k „principu“. Je to způsob, kterým můžeme pochopit skutečný smysl lidského života a lidské sexuality, tedy původní Boží plán pro lidstvo. Kromě toho, že nás Ježíš přivádí ke Genesis (původnímu Božímu záměru), také poukazuje na to, že se něco změnilo. Ježíš slavnostně prohlašuje, že manželství je nerozlučitelné. Význam manželství, jako svazku, který trvá celý život, je vepsán v naší povaze. Je v naší podstatě tak, jak ji Pán Bůh stvořil.

„Tu k němu přišli farizeové a pokoušeli ho: "Je dovoleno propustit manželku z jakékoli příčiny?" Odpověděl jim: „Nečetli jste, že *Stvořitel od počátku muže a ženu učinil je?*“ A řekl: „*Proto opustí muž otce i matku a připojí se ke své manželce a budou ti dva jedno tělo*; takže již nejsou dva, ale jeden. A proto co Bůh spojil, člověk nerozlučuje!“ Namítnou mu: „Proč tedy Mojžíš ustanovil, že muž smí propustit svou manželku tím, že jí dá rozlukový lístek?“ Odpoví jim: „Pro tvrdost vašeho srdce vám Mojžíš dovolil propustit manželku. *Od počátku to však nebylo.*“ Mt 19:3-8

'Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím, jako muže a ženu je stvořil.' (Gen 1:27)

Původní osamělost

"Není dobré, aby člověk byl sám. Učiním mu pomoc jemu rovnou." (Gen 2:18)

Muž je bez ženy sám, stejně jako je „sám“ jako osoba ve viditelném světě.

Na rozdíl od jiných tvorů lidské bytosti mají k Bohu zvláštní vztah. Lidská bytost není něco, ale někdo. OSOBA, která může svobodně rozhodovat o svých skutcích a která byla obdařena schopností milovat Boha a bližní.

Na začátku člověk mohl Boha slyšet a vnímat Jeho přítomnost. Bůh a člověk byli přátelé, důvěrně se vzájemně znali. Člověk si uvědomil, že se od ostatních stvoření liší a že má zodpovědnost.

"Bůh viděl, že všechno, co učinil, je velmi dobré" (Gen 1:31).

Jako osoby máme rozum a svobodnou vůli (sebezpoznaní/ sebeuvědomění a sebeurčení) a schopnost milovat

Boha a bližního. Jan Pavel II. poukazuje, že nás Bůh stvořil jako svůj obraz jako MUŽE a ŽENU, naše vzájemně se doplňující sexualita o nás a o Bohu vypovídá něco význačného.

Jan Pavel II. říká, že tělo je viditelným vyjádřením člověka, tělo je svátostí osoby, je "viditelným znamením neviditelné skutečnosti". Tělo je vnějším znamením odhalujícím srdce člověka (tělo a duši).

Původní jednota

„Toto je kost z mých kostí a tělo z mého těla! Ať muženu se nazývá, vždyť z muže vzata jest.“ (Gen 2:23)

Muž a žena jsou povolání žít ve vztahu, který odráží vnitřní život Nejsvětější Trojice. Zobrazují Boha nejen jako jednotlivci, ale také skrze svaté společenství mezi mužem a ženou a skrze požehnání jejich plodnosti.

Člověk nenachází svou dokonalost a její naplnění v osamělém životě, ale ve spojení svého života se ženou. Adam si uvědomil, že není ve společenství pouze se svým Bohem, ale navíc žije ve společenství s jinou lidskou bytostí.

Bůh nás stvořil, abychom byli ve vztahu s Ním a s dalšími lidskými bytostmi.

Člověk *"může sám sebe plně nalézt jen v opravdovém darování sebe samého"* (GS= Gaudium at Spes 24)

Lidské tělo odhaluje hluboké pravdy. Mužské tělo má nádhernou a jedinečnou schopnost spojit se s ženským tělem, a ženské s mužským. Je zřejmé, že tato těla byla stvořena, aby byla spolu. Byla také obdařena touhou po sjednocení, okouzlením druhým pohlavím a jeho přitažlivostí. Lidské tělo, s jeho sexuální komplementaritou, ukazuje, že jsme stvořeni pro vztah a mezilidskou jednotu.

"Proto opustí muž svého otce i matku a přilne ke své ženě a stanou se jedním tělem" (Gen 2:24)

Stát se "jedním tělem" se vztahuje nejen na spojení dvou subjektů, ale je to "svátostný výraz, který odpovídá společenství osob" (TT 31:2)

Toto společenství nebylo myšleno pouze jako platonický vztah, protože Bůh říká: "Plodte a množte se" (Gn 1,28).

Od začátku je vepsáno v každém člověku, že každý je schopný společenství s dalšími lidmi. Každý z nás dává v lásce sám sebe druhému a na oplátku lásku dostává. My sami jsme tím darem. Jako dar dáváme sami sebe někomu jinému v důvěrném sjednocení láskou. To je působeno našim bytím k Božím obrazu *"Učiňme člověka."* (Gen 1:26.)

Bůh sám je společenstvím osob. V Nejsvětější Trojici se Otec, Syn a Duch svatý vzájemně vylévají ve věčné výměně, v sebedávající lásce.

Lidské tělo je schopné zobrazovat Boha. Bůh není ani muž, ani žena. Bůh je čistý Duch. Neviditelné tajemství Trojiční lásky je zviditelněno v našich tělech, jestliže tato těla vytvářejí společenství osob v pravdě a lásce.

"Můžeme usuzovat, že člověk se stal obrazem Božím nejen prostřednictvím svého lidství, ale také prostřednictvím společenství s dalšími lidmi, které muž a žena tvořili od začátku. "Jinými slovy, člověk" se nestává Božím obrazem, pouze tím, že existuje sám, ale okamžikem, společenství. ...Na to vše od počátku sestoupilo požehnání plodností." TT (09:03). Bůh nemůže dát sexuální lásce větší smysl a vyšší důstojnost. Manželský svazek má být ikonou vnitřního života Nejsvětější Trojice. Skutečnost, že člověk byl stvořen k obrazu Božím, nám dává neocenitelnou důstojnost.

"A Bůh jim požehnal a řekl jim: „Plodte a množte se a naplňte zemi. Podmaňte ji a panujte ...“ (Gen 1:28).

Jejich jednota v "jednom těle" je na hony vzdálená pouhému páření zvířat. Na rozdíl od zvířat, muž a žena mají schopnost milovat (svoboda).

Původní nahota

"Oba dva byli nazi, člověk i jeho žena, ale nestyděli se". (Gen 2:25)

První pár (dvojice) před pádem, viděl jeden druhého Božím očima. Tento pohled vyjadřoval Boží lásku. Jejich těla byla transparentní jako průhledná okna do nitra člověka. První pár neviděl tělo jako objekt oddělený od člověka. Vnímá hloubku intimity, ve které byla komunikace a přirozené porozumění mezi mužem a ženou. První pár vnímal celistvost nitra lidských osob, které byly zcela svobodné.

"Nahota odhaluje manželský význam těla, kterým je schopnost (moc) těla vyjádřit lásku: a to zejména lásku, v níž se člověk stává darem a skrze tento dar – naplňuje pravý smysl svého bytí a existence" (TT 15:1)

Původní nahota ukazuje, že "svatost vstoupila do viditelného světa". Svatost je to, co umožňuje člověku vyjádřit se hluboce svým tělem ... prostřednictvím "opravdového darování sebe sama". **Manželský / snoubenecký význam těla** je výzvou k dávání lásky, formou sebedarování. Toto dávání sebe, jako dar lásky, je vepsáno do našeho ztělesnění (jako muže a ženy). Tím, že se stáváme jeden druhému darem, učíme se milovat a být milováni, tak jako miluje Bůh a tak naplňujeme své nejvyšší určení. Stáváme se odrazem pravého života a lásky Nejsvětější Trojice a připravujeme se ke sdílení tohoto života navždy. Toto platí pro každého člověka, ať je ženatý, svobodný nebo žije zasvěcení v celibátu, bez ohledu na to, že žije odlišným způsobem.

Žije hluboce se svým vlastním tělem ... prostřednictvím "opravdového darování sebe samého." Ve svém těle muž nebo žena člověk cítí, že je předmětem svatosti. "(TT 19:5)

Původní nevinność a dědičný hřích – Když „Kristus volá k „začátku“ žádá, abychom šli na hranici mezi stavem původní nevinności a stavem hříšnosti, který začal prvotním pádem. Tato hranice je spojena se stromem dobra a zla. Tyto dvě situace mají svůj vlastní rozměr v nejnějnější části člověka: v jeho poznání, vědomí, svědomí, volbě i v rozhodování, a to vše ve vztahu k Bohu. Ve vztahu k Bohu Stvořiteli, který je Bohem Smlouvy, nejstarší Smlouvy Stvořitele s jeho stvořením, s člověkem. Strom poznání dobrého a zlého je výrazem a symbolem porušení smlouvy s Bohem, kterého se dopustilo lidské srdce. Zdůrazňuje dvě diametrálně odlišné situace a staví proti sobě původní nevinność a prvotní hřích.

Nicméně, Kristova slova, která nás volají na „začátek“, nám dovolují nalézt základní spojitost člověka a návaznost mezi těmito dvěma stavy lidského bytosti.

První příslib vykoupění - Kristovým slovům, jimiž nás odkazuje na „začátek“ máme také právo připsat plný význam tajemství vykoupění. Gen 3:15 (Mesiášský text). Jsme svědky okamžiku kdy člověk (muž a žena) porušil Původní smlouvu se svým Stvořitelem, a hned vzápětí dostává první příslib vykoupění ve slovech tzv. Proto- evangelia v První knize Mojžíšově (Genesis 3:15).

Člověk se podílí nejen na dějinách lidské hříšnosti, ale také se účastní dějin spásy.

Je nejen vyloučen z původní nevinności kvůli své hříšnosti, ale současně se mu otevírá Tajemství vykoupění realizované v Kristu a skrze Krista.

Pavel v Listu Římanům vyjadřuje tuto perspektivu vykoupění, když píše: "*i my sami, kteří již máme Ducha jako příslib darů Božích, i my ve svém nitru sténáme očekávajíc přijetí za syny, totiž vykoupění svého těla (Řím 8:23)*

Poznání a rodičovství – Smyslem života je milovat tak, jako miluje Bůh a k tak bylo zamýšleno i tělo muže a ženy. Prostřednictvím mužství a ženství je odhalen nezaměnitelný Boží plán. Totiž, že muž a žena jsou plodným „darem“ nejen jeden pro druhého, ale jejich vzájemné obdarování vede ke vzniku třetího. Jak to vyjádřil Jan Pavel II., "poznání" vede ke tvoření.

"I poznal člověk svou ženu Evu a ta otěhotněla." (Gen 4.1)

Otcovství a mateřství „korunuje“ a úplně odhaluje tajemství sexuality. "Plodte a množte se" je výzva k lásce k obrazu Božímu, k "naplňování pravého smyslu bytí a existence."

Bez ohledu na to, jaké je naše konkrétní povolání, všichni jsme povoláni k účasti na Boží lásce a k jejímu sdílení.

Základním principem Teologie těla je, že tělo je "znamením" věčného Božího tajemství. Je to tajemství života a lásky Nejsvětější Trojice - věčného společenství Boha jako Otce, Syna a Ducha svatého.

"Samo bytí Boha je láska. Když pak v plnosti času posílá svého jednorozného Syna a Ducha lásky, zjevuje Bůh své nejhlubší tajemství; věčné sdílení lásky je on sám: Otec, Syn a Duch svatý, a nás určil k tomu, abychom se na něm podíleli " (KKC 221)

"Církev nemůže být pochopena.....když nebudeme mít na paměti velké tajemství ... vyjádřené jednotou těla v manželství a rodině" (LF 19) – Letter to the Families = List rodinám (B. XVI.)

Otázky k přemýšlení:

1. Jaká je tvoje představa o Bohu? Jsme schopni vidět sami sebe jako stvoření k obrazu Božímu?
2. Co si myslíš, že nás naše společnost učí o smyslu a významu našich těl a čemu věří?
3. Jakým způsobem může být vaše tělo výrazem sebedarování Bohu a ostatním?
4. Co je myšleno posvátností těla?

Prameny: 'Man and Woman He Created them' - John Paul II, 'Letter to the Families - John Paul II, Guadium et Spes

Překlad: Marie Magdalena Janáčková